

§ 25

Nimistötoimikunnan lausunto kuntalaisaloitteesta, joka koskee Tehtaankadun osoitenumeroiden 1–12 osalta kadunnimen muuttamista Zelenskyinkaduksi tai Slava Ukrainiksi

HEL 2022-004521 T 10 03 07

Nimistötoimikunta antoi lausunnon kaupunkiympäristön toimialalle:

Kiitämme aloitteesta ja mielenkiinnosta Helsingin nimistöä kohtaan.

Toiveita ja aloitteita kadunnimien muuttamiseksi Ukrainan sodan vuoksi on viime aikoina ollut esillä eri puolilla maailmaa. Kyseessä on kansainvälinen ilmiö, johon suhtautuminen ja reagointi vaihtelevat riippuen siitä, minkälaiset nimeämiskäytännöt, -periaatteet ja -perinteet kussakin maassa paikallisesti ovat.

Helsingin nimistönsuunnittelussa huomioimme Kotimaisten kielten keskuksen nimistönsuunnittelun ohjeet ja Kuntaliiton ohjeet ja suosituksen kunnan osoitejärjestelmästä. Suhtaudumme virallisten kaavanimien muutoksiin yleensä pohjoismaiseen tapaan hyvin pidättyvästi. Noudattamme edelleen hyväksi todettua periaatetta, että käytössä olevia kaavanimiä ei muuteta, ellei nimenmuutosta puolla jokin erityinen, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen tai liikennejärjestelyiden muutoksiin liittyvä syy.

Nimistötoimikunnan näkemyksen mukaan vakiintuneen kaava- ja osoitenimistön nopeatahtinen muuttaminen ei ole hyvä tapa käsitellä edelleen käynnissä olevia, ajankohtaisia maailman tapahtumia tai kriisejä.

Nimistönsuunnittelu on osa pitkäjänteistä kaupunkisuunnittelua, ja nimet suunnitellaan asemakaavoituksen yhteydessä. Nimistön ensisijainen tarkoitus on opastaa ja yksilöidä paikkoja, ja kaavanimistö onkin parhaimmillaan mahdollisimman muuttumatonta ja pysyvää, jotta se täyttää tärkeimmän funktionsa. Helsingin vakiintunutta ja historiallista nimistöä on onnistuneesti säilytetty myös poliittisten tilanteiden vaihtuessa, mikä tekee kaupunkimme nimistöstä kerroksellista ja arvokasta. Käytössä olevan nimen muuttaminen vaikuttaa kaikkiin alueen käyttäjiin ja siellä asuviin ja toimiviin. Nimistön muuttamisesta johtuvat osoitteenmuutokset aiheuttavat asukkaille ja siellä toimiville yrityksille kustannuksia ja vaivaa sekä sekaannuksia muun muassa kaupallisten karttatuotteiden päivitysviiveen vuoksi.

Tehtaankadun nimi on ollut käytössä vuodesta 1887 lähtien, alkuun ruotsinkielisenä (Fabriksgatan). Kadun suomenkielinen nimi on otettu

epävirallisesti käyttöön viimeistään 1890-luvulla, ensin muodossa Tehdaskatu, ja nykyinen nimipari Tehtaankatu – Fabriksgatan on virallistunut vuonna 1909. Tehtaankadun nimi on useiden helsinkiläisten sukupolvien tuntema ja käyttämä, ja se on erottamaton osa helsinkiläistä nimimaisemaa ja yhteistä helsinkiläistä kokemusta. Nimellä on suuri paikallishistoriallinen merkitys, minkä lisäksi Tehtaankadun varrella asuu yli kaksi tuhatta helsinkiläistä. Osoitenimenä Tehtaankatu toimii yhteensä yli 270 yritykselle ja julkishallinnon toimipaikalle. Osoitenumeroita siellä on käytössä numeroon 42 asti.

Jos kadunnimen muutos olisi ollut katsottu perustelluksi laittaa vireille, Tehtaankadun ja sen lähiseudun asukkaita, yrittäjiä ja kiinteistön omistajia olisi tullut tiedottaa ja heillä olisi ollut mahdollisuus jättää asiasta mielipide ennen nimenmuutosprosessin käynnistämistä. Jos kadunnimen muutos olisi katsottu tarpeelliseksi toteuttaa vaikka vain aloitteessa esitetyltä osin, jolloin Tehtaankadun itäpään nimi osoitenumeroiden 1–12 kohdalta olisi muutettu, olisi se aiheuttanut tulevaisuudessa osoitteenmuutospaineita myös Tehtaankadun länsipään osoitenumeroiden osalle. Kadunnimen vaihtuminen kesken historiallista, yhtenäistä katu-
linjaa ja osoitenumeroiden jättäminen entiselleen olisi voinut aiheuttaa sekaannusta esimerkiksi pelastustilanteissa ja kuljetuksissa.

Helsingin kaikista kaavanimistä noin kahdeksan prosenttia on jonkin henkilön muistoksi annettuja niin sanottuja muistonimiä. Jonkin kohteen nimeämistä henkilön muistoksi voidaan harkita vasta noin viiden vuoden kuluttua henkilön kuolemasta, mikäli henkilö on kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävän elämäntyön tehnyt suomalainen, tai henkilö on syntynyt tai asunut osan elämästään tai tehnyt elämäntyönsä Helsingissä, tai henkilö liittyy positiivisella tavalla nimettävään paikkaan tai edustaa sen historiallista kerrostuneisuutta. Helsingin muistonimiperiaatteet noudattavat YK:n ja suomen kielen lautakunnan suosituksia.

Nimistötoimikunta toteaa lausuntonaan, että Tehtaankadun tai sen osan nimen muuttaminen ei ole perusteltua.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Aloite 10.3.2022](#)
- 2 [Aloite 10.3.2022, liite, allekirjoittajat](#)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano